

ЗМІСТ

1.	ВСТУПНА ЧАСТИНА	3
2.	ОЦІНЮВАННЯ	4
3.	НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	5
4.	ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ	6
5.	ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	7
6.	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ	8-9
7.	ДОДАТКИ	

І ступінь ПОЧАТКОВА ОСВІТА ВСТУП

Освітня програма охоплює освіту на I (початкова освіта) ступені навчання. Програма у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

У 2025/2026 навчальному році освітній процес у закладах загальної середньої освіти спрямовано на реалізацію Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87; Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972; Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, з урахуванням досягнень упровадження концептуальних засад реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та подолання викликів, зумовлених особливостями освітнього процесу в умовах воєнного стану, зокрема подолання освітніх втрат.

Для надолуження освітніх втрат або організації додаткового освітнього простору рекомендовано використовувати мобільний застосунок «Вивчаю — не чекаю», де представлено добірку відео, тренувальні вправи, завдання, книги, ігри з математики й української мови і читання для 1-4 класів.

Важливими наскрізними вміннями є: *висловлювання власної думки*, яке доцільно розвивати за допомогою технології «Щоденні 5», щоденника вражень, диференційованих письмових завдань тощо; *здатність логічно обґрунтовувати позицію*, що передбачає роботу з джерелами, аналіз, узагальнення, обґрунтування суджень, дискусії, рефлексію, моделювання ситуацій; *уміння співпрацювати з іншими*, яке формується через інтерактивні методи, рольові ігри, групову роботу, правила співжиття класу, ранкові зустрічі.

Закладом освіти реалізується ще одна наскрізна лінія «Християнський світогляд», завданням якої є навчання і виховання молодих громадян України на високих принципах християнської моралі при забезпеченні всебічного розвитку дітей. Реалізується через інтеграцію Біблійних істин у навчальні предмети. Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо нових суспільних відносин, умінню розрізняти добро від зла, відстоювати свою моральну точку зору, бути готовим до зустрічі з труднощами в умовах конкурентної діяльності, бути здатним до саморозвитку й безупинного самовдосконалення своєї особистості.

Комунікативний розвиток посилюється завдяки поєднанню з розвитком критичного мислення. У контексті війни особливо актуальним залишається національно-патріотичне виховання відповідно до [Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України \(2022\)](#).

Для формування читацької активності використовувати добірки дитячої літератури (<https://aw.ubi.org.ua/#parents>), інтернет-ресурси від української асоціації працівників бібліотек для дітей, що розміщені на сайті [Національної бібліотеки України для дітей](#). Для покращення читацької компетентності: безоплатна читацька онлайн-платформа для дітей та підлітків [Storiya](#), онлайн-бібліотека колекції авторських казок, створених міжнародною командою письменників та дитячих психологів, «Живі казки».

У відповідь на наслідки руйнування енергоінфраструктури, пріоритетним завданням є формування енергетичної культури, через екологічну компетентність. Інтегрувати в освітній процес навчальні активності, спрямовані на формування навичок ощадливого використання ресурсів (проекти, дослідження, челенджі, конкурси).

Оцінювання результатів навчання учнівства 1–4 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН від 13.07.2021 № 813, та порад, викладених у Додатку 2 листа МОН від 19.08.2022 № 1/9530-22. Вони мають *рекомендаційний характер*, а заклади освіти, згідно зі статтею 54 Закону України «Про освіту» можуть розробити власну систему оцінювання з дотриманням концептуальних засад Нової української школи щодо здійснення оцінювально-аналітичної діяльності учителів/вчительок. Види, кількість діагностувальних робіт і форми фіксації результатів можуть бути змінені педагогом або методичним об'єднанням і затверджені на педраді. Згідно з наказом МОН від 30.11.2020 № 1480 система оцінювання конкретизується в освітній програмі закладу освіти та у Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти.. У Свідоцтвах досягнень учнів 3-4 класів вчителі виставляють вні досягнень (високий, достатній, середній, початковий) на основі формувального оцінювання і спостереження за зростанням кожної дитини. Учні 3-4 класів, які мають 90 % високого рівня досягнень в кінці навчального року можуть нагороджуватися Похвальними листами (відповідно до рішення педагогічної ради).

Оцінювання у початковій школі – це не відбір, а орієнтир для подальшого розвитку учня / учениці. У час викликів важливо зберігати психологічну стійкість. Психологи радять зосереджуватись на тому, що ми можемо контролювати, підтримувати стосунки, діяти маленькими кроками та дбати про себе.

Напрямки реалізації освітньої програми.

*Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:
(перелік освітніх галузей для 1а, 1б, 2а, 2б, 3а, 3б 4 класів,
які працюватимуть за НУШ-2 (програма Шияна Р.Б.))*

- Мовно-літературна (МОВ)
- Математична (МАО)
- Природничка (ПРО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Принципи реалізації освітньої програми:

Для реалізації освітньої програми організована діяльність початкової школи із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей; логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- інтеграція біблійних істин в освітній процес.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовою освітньою програмою.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Окрім освітніх компонентів для дітей із особливими освітніми проблемами, які є обов'язковими, за рішенням ІРЦ є інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для інклюзивних класів: 4.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов у відповідності до рекомендацій лікарів. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Форми здобуття початкової освіти

Учні початкових класів мають право здобувати освіту в різних формах. Основними формами здобуття освіти є:

інституційна (очна (денна));

індивідуальна (сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Очна (денна) форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або

неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Інклюзивне навчання. В закладі організується робота інклюзивних класів. Організація інклюзивного навчання у закладі освіти на відповідному рівню освіти здійснюється відповідно до порядків, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Інклюзивне навчання здобувачів освіти базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

У разі звернення батьків особи з особливими освітніми потребами ліцей утворює в обов'язковому порядку інклюзивний клас за погодженням із засновником цього закладу освіти або уповноваженим ним органом.

В ліцеї створюються умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Ліцей відповідно до законодавства організує та/або забезпечує надання особам з особливими освітніми потребами психологопедагогічних та корекційно-розвиткових послуг, а також допоміжних засобів для навчання.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг годин:

- для 1-х класів - 805 годин/навчальний рік
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Враховуючи бажання батьків, освітні потреби учнів, варіативна частина навчального плану включає поряд із збільшенням годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової предмети логіко-математичного розвитку та предмети художньо-естетичного циклу.

Річний навчальний план для 1-4 класів на 2025/2026 навчальний рік

складено відповідно до Типового навчального плану для 1-2 класів початкової школи, розробленого під керівництвом Р.Шияна (наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	1А	1Б	2А	2Б	Разом
Українська мова	5	5	5	5	20
Іноземна мова (англ.)	2	2	3	3	10
Математика	3	3	3	3	12
Я досліджую світ*	7	7	8	8	30
Мистецтво**	2	2	2	2	8
Фізична культура***	3	3	3	3	12
Усього	20+3	20+3	21+3	21+3	82+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Логіка	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	20	22	22	84
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	23	25	25	96

*2 клас – інформатика

** окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів

Річний навчальний план для 1-4 класів на 2025/2026 навчальний рік
 складено відповідно до Типового навчального плану для 3-4 класів початкової школи,
 розробленого під керівництвом Р.Шияна (наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	3А	3Б	4	Разом
Українська мова	5	5	5	15
Іноземна мова (англ.)	3	3	3	9
Математика	4	4	4	12
Я досліджую світ	7	7	7	21
Інформатика	1	1	1	3
Мистецтво*	2	2	2	6
Фізична культура**	3	3	3	9
Усього	22+3	22+3	22+3	66+9
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Логіка	1	1	1	3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	23	69
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	26	72

**ПЕРЕЛІК ПІДРУЧНИКІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

1а,б класи	
Автори	Підручник/посібник
Олена Іщенко, Світлана Логачевська	Українська мова.Буквар
Світлана Логачевська, Оксана Ларіна	Математика
Олена Іщенко, Оксана Кліщ	Я досліджую світ
Г.К.Мітчелл	Англійська мова Smart junior
Тетяна Рубля, Тетяна Щеглова, Ірина Мед	Мистецтво
2 а,б класи	
Олена Іщенко, Андрій Іщенко, Світлана Логачевська	Українська мова та читання
Світлана Логачевська, Оксана Ларіна	Математика
Олена Іщенко, Андрій Іщенко, Оксана Кліщ, Лілія Козак	Я досліджую світ
Гербрт Пухта, Пітер Льюїс-Джонс, Гюнтер Гернгрос, Інна Скрипник	Англійська мова Super minds 2
Тетяна Рубля, Тетяна Щеглова, Ірина Мед	Мистецтво
3 а,б класи	
Олена Іщенко, Андрій Іщенко, Любов Зарольська	Українська мова та читання
Світлана Логачевська, Оксана Ларіна	Математика
Олена Іщенко, Олена Ващенко, Людмила Романенко, Катерина Романенко Оксана Кліщ, Лілія Козак	Я досліджую світ
Гербрт Пухта, Пітер Льюїс-Джонс, Гюнтер Гернгрос, Інна Скрипник	Англійська мова Super minds 3
Тетяна Рубля, Тетяна Щеглова, Ірина Мед	Мистецтво
4 клас	
Ганна Остапенко, Ольга Волощенко, Олександра Козак	Українська мова та читання
Антоніна Заїка, Світлана Тарнавська	Математика
Ольга Волощенко, Олександра Козак, Ганна Остапенко	Я досліджую світ
Г.К.Мітчелл, Марілені Малкогіанні	Англійська мова Smart junior
Олексій Андрусович, Ірина Стеценко	Інформатика
Ірина Стеценко, Світлана Садовенко	Мистецтво

ДОДАТОК 2

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ІНВАРІАНТНОЇ СКЛАДОВОЇ
У 1-4 КЛАСАХ У 2025 /2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

№ з/п	Навчальна дисципліна	Назва програми	Видавництво	Тип	Ким дозволена для використання (ким затверджена)
1	Українська мова	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22
2.	Математика	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22
3.	Я досліджую світ	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22
4	Іноземна мова: англійська мова	Типова освітня програма нової української школи для закладів	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22

		загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна			
5.	Інформатика	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22
6.	Мистецтво	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22
7.	Фізична культура	Типова освітня програма нової української школи для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	Сайт МОН України mon.gov.ua	державна	наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22